

บทสรุปและข้อ เสนอแนะ

ส่วนที่ 1: บทสรุป

เมื่อได้ศึกษารายละเอียดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จากบทต่าง ๆ ที่ผ่านมาทั้งหมดแล้ว พอจะสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. การร่วมให้สินเชื่อในประเทศไทยนั้น มีวิวัฒนาการมาจากต่างประเทศ และเกิดขึ้นด้วยความจำเป็นเพื่อตอบสนองความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว คำว่า "การร่วมให้สินเชื่อ" จะหมายถึง การที่สถาบันการเงินหลาย ๆ แห่งตกลงร่วมกันที่จะให้วงเงินสินเชื่อประเภทต่าง ๆ แก่ผู้กู้ ซึ่งโดยปกติก็จะมีการแต่งตั้งให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งเป็นผู้ประสานงานที่เรียกว่า "ผู้จัดการเงินกู้" ซึ่งเมื่อพิจารณานิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมให้สินเชื่อแล้ว จะเห็นว่า ผู้ร่วมให้สินเชื่อไม่มีฐานะเป็นเจ้าของร่วมกัน และไม่ใช้หุ้นส่วนกัน แต่อาจมีฐานะเป็นตัวการและตัวแทนได้ หากมีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น

2. แม้ว่าสัญญาร่วมให้สินเชื่อจะเป็นเพียงการทำข้อตกลงระหว่างผู้กู้และผู้ร่วมให้สินเชื่อ ผู้กู้ตกลงขอวงเงินสินเชื่อจากผู้ร่วมให้สินเชื่อ และผู้ร่วมให้สินเชื่อตกลงให้สินเชื่อแก่ผู้กู้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยผู้กู้ยังมีได้เบิกใช้สินเชื่อทั้งจำนวนจากผู้ร่วมให้สินเชื่อในวันทำสัญญา แต่สัญญาร่วมให้สินเชื่อก็เป็นนิติกรรมที่มีผลผูกพันคู่สัญญาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้ ดังนั้น เมื่อมีการตกลงทำสัญญาร่วมให้สินเชื่อกันแล้ว ผู้ร่วมให้สินเชื่อก็มีหน้าที่ที่จะต้องให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ แก่ผู้กู้ ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา แต่ในกรณีที่เป็นการตกลงให้วงเงินกู้ยืมนั้น ยังมีปัญหาข้อโต้แย้งว่า การทำสัญญาร่วมให้สินเชื่อจะก่อให้เกิดหน้าที่แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อที่จะต้องส่งมอบเงินกู้ให้แก่ผู้กู้หรือไม่ เนื่องจากในกรณีของการกู้ยืมมีหลักกฎหมายกำหนดว่า สัญญากู้ยืมเป็นสัญญาที่บริบูรณ์ต่อ เมื่อมีการ

ส่งมอบทรัพย์สินที่ยืม ซึ่งข้อพิจารณาของปัญหานี้จะต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อตกลงในสัญญา ร่วมให้สิน เชื่อว่า เป็นข้อตกลงที่มีลักษณะ เป็นการต่างตอบแทนกัน เป็นพิเศษยิ่งกว่าการกู้ยืม ธรรมดาหรือไม่ ในกรณีที่สัญญาร่วมให้สิน เชื่อดังกล่าวมีลักษณะ เป็นสัญญาต่างตอบแทนกัน เป็น พิเศษยิ่งกว่าสัญญากู้ยืมธรรมดา ก็จะมีผลใช้บังคับให้ผู้ร่วมให้สิน เชื่อส่งมอบ เงินกู้แก่ผู้กู้ได้

3. การเสนอหลักประกันให้แก่ผู้ร่วมให้สิน เชื่อ นั้น มักจะมีลักษณะ เป็นการก่อ หลักประกันเหนือทรัพย์สินสิ่ง เดียวกันให้แก่ผู้ร่วมให้สิน เชื่อทุกรายร่วมกัน เนื่องจาก เมื่อ ผู้ร่วมให้สิน เชื่อทุกรายได้ เข้ามีส่วนร่วมในการให้สิน เชื่อแก่ผู้กู้ในคราวเดียวกันแล้ว ผู้ร่วมให้ สิน เชื่อแต่ละรายก็ย่อมต้องการที่จะมีสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเท่าเทียมกัน ซึ่งใน กรณีที่เป็นการจำนองอสังหาริมทรัพย์นั้น ผู้กู้ก็ต้องจดทะเบียนจำนองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว เพื่อเป็นประกันหนี้แก่ผู้ร่วมให้สิน เชื่อทุกรายร่วมกันในลำดับเดียวกัน โดยทำสัญญาจำนอง ร่วมกันในฉบับเดียว และนำไปจดทะเบียนจำนองพร้อมกันในวันและ เวลาเดียวกัน

4. กฎหมายในเรื่องจำนอง มีบทบัญญัติรับรองว่า ทรัพย์สินสิ่งเดียวกันสามารถ จำนองเพื่อเป็นประกันหนี้แก่ผู้รับจำนองหลายรายได้ โดยถือลำดับของผู้รับจำนอง เรียงตามวัน และเวลาที่จดทะเบียน และผู้รับจำนองคนก่อนจะได้รับชำระหนี้ก่อนผู้รับจำนองลำดับหลัง แต่ ในกรณีของการจำนองทรัพย์สินสิ่ง เดียวกัน เพื่อ เป็นประกันหนี้แก่ผู้รับจำนองหลายรายในลำดับ เดียวกันนั้น ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายหรือระเบียบราชการรองรับไว้ แต่ในทางปฏิบัติ เจ้าพนักงานที่ดินก็รับจดทะเบียนให้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การจดทะเบียนจำนองในลักษณะ ดังกล่าวจะมีผลให้ผู้ร่วมให้สิน เชื่อแต่ละรายต่างก็มีฐานะ เป็นผู้รับจำนองในลำดับเดียวกัน ซึ่ง สามารถที่จะใช้สิทธิต่าง ๆ ในฐานะผู้รับจำนองได้โดยลำพังตนเอง เช่น มีสิทธิที่จะฟ้องบังคับ จำนองโดยลำพังตนเอง และมีสิทธิที่จะได้รับ เงินส่วนแบ่งจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนอง ในคราวเดียวกัน มิใช่ตามลำดับลดหลั่นกันไป ตามจำนวนเงินและตามวิธีการบังคับคดีที่จะ ได้ กล่าวต่อไป

5. โดยทั่วไป ในการจดทะเบียนจำนองทรัพย์สินสิ่งเดียวกันเพื่อเป็นประกันหนี้แก่ ผู้ร่วมให้สิน เชื่อทุกรายในลำดับเดียวกันนั้น ผู้ร่วมให้สิน เชื่อมักจะมีการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการ

จำนวนระหว่างกันเอง ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย โดยอาศัยหลักความ คักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนาและหลักเสรีภาพในการทำสัญญา ตราบเท่าที่ข้อตกลงนั้นมิใช่ ข้อตกลงที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้โดยชัดแจ้ง หรือเป็นการพันวิสัย หรือขัดต่อความสงบ เรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งโดยทั่วไปจะได้แก่ข้อตกลงต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ข้อตกลงเกี่ยวกับการระบุงเงินจำนวน ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะมี ข้อตกลงระหว่างผู้ร่วมให้สินเชื่อกันว่า วงเงินจำนวนรวมที่ได้จดทะเบียนไว้แบ่งเป็นวงเงิน จำนวนในส่วนของผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายเท่าใด ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวมีข้อดีตรงที่ทำให้ทราบ ได้แน่นอนว่า ผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายจะมีสิทธิใน ส่วนแบ่งจากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาด ทรัพย์สินจำนวนเป็นจำนวนเท่าใด แต่ก็มีข้อเสียตรงที่ไม่สามารถเฉลี่ยวงเงินจำนวนส่วนที่เหลือ หลังจากชำระหนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งแล้วให้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่นได้

5.2 ข้อตกลงเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการบังคับจำนวน ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะมี ข้อตกลงที่จะร่วมกันใช้สิทธิบังคับจำนวนโดยพร้อมเพรียงกัน เช่น มีข้อตกลงว่าจะบังคับ จำนวนได้ต่อเมื่อผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายหรือผู้ร่วมให้สินเชื่อฝ่ายข้างมากเห็นชอบด้วยแล้ว หรือ หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายถึงกำหนดชำระแล้ว เป็นต้น

5.3 ข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดสรรเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนวน หรือที่เรียกว่าข้อตกลงเกี่ยวกับการเฉลี่ยหลักประกัน ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะมีข้อตกลงให้ผู้ร่วมให้ สินเชื่อทุกรายจะต้องนำเงินที่ได้รับจากการบังคับจำนวนมาจัดแบ่งระหว่างกันตามสัดส่วนที่ตกลง กันไว้ ซึ่งอาจจะแบ่งตามสัดส่วนวงเงินสินเชื่อหรือแบ่งตามสัดส่วนภาระหนี้ (แล้วแต่กรณี)

6. การบังคับจำนวนในกรณีของการร่วมให้สินเชื่อนี้ จะทำได้ก็แต่โดยการบังคับ จำนวนโดยวิธีนำทรัพย์สินจำนวนออกขายทอดตลาดตาม ปพพ. มาตรา 728 เท่านั้น ซึ่งการที่ จะใช้สิทธิบังคับจำนวนได้นั้น ก็จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ

6.1 เวลาที่จะใช้สิทธิบังคับจำนวนองได้ มีอยู่ 3 กรณี คือ เมื่อหนี้ที่มีการจำนวนองเป็นประกันถึงกำหนดชำระ เมื่อลูกหนี้ไม่อาจถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลา ตาม พพ. มาตรา 193 และเมื่อทรัพย์สินที่จำนองสูญหายหรือบุบสลายเป็นเหตุให้ไม่เพียงพอแก่การประกันตาม พพ. มาตรา 723

6.2 ต้องมีจดหมายบอกกล่าวให้ผู้จำนองชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร

6.3 ต้องยื่นฟ้องเป็นคดีต่อศาล

7. ในกรณีที่มีการฟ้องบังคับจำนวนอง ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องบังคับจำนวนองโดยผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งเพียงรายเดียวหรือทุกราย เมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองตามคำสั่งของศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนวนองแล้ว ย่อมทำให้การจำนองระงับสิ้นไปทั้งหมด ซึ่งคำว่า การบังคับจำนวนองนี้จะหมายความรวมถึงการบังคับจำนวนองโดยวิธีพิเศษ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้รับจำนองมิได้เป็นผู้ฟ้องบังคับจำนวนองโดยตรง แต่ได้ใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจแห่งการจำนองที่อาจบังคับได้ ให้เอาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองมาชำระหนี้ต้นก่อนเจ้าหนี้อื่น ๆ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ซึ่งมีผลให้การจำนองระงับสิ้นไปเช่นเดียวกัน

8. ในกรณีที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายใช้สิทธิฟ้องบังคับจำนวนองโดยไม่พร้อมเพรียงกันนั้น ก็จะมีผลให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายที่ไม่ได้ฟ้องบังคับจำนวนองใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ได้ แม้หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อรายที่มีได้ฟ้องบังคับจำนวนองจะยังไม่ถึงกำหนดชำระ เนื่องจากการฟ้องบังคับจำนวนอง ไม่ว่าจะโดยผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่ง ย่อมมีผลให้การจำนองระงับสิ้นไปทั้งหมด อันถือได้ว่าเป็นการที่ผู้กู้ได้ทำลายหรือทำให้ลดน้อยถอยลงซึ่งประกันอันได้ให้ไว้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น ๆ และมีผลให้ผู้กู้ไม่อาจถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาได้ต่อไป ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น ๆ จึงมีสิทธิที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 โดยอาศัยอำนาจแห่งการจำนองที่อาจบังคับได้ก่อนกำหนดชำระ

9. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สามัญฟ้องบังคับชำระหนี้ และนายยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดนั้น ย่อมไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ร่วมให้สินเชื่อที่มีอยู่เหนือทรัพย์จำนองในฐานะผู้รับจำนอง ซึ่งผู้ร่วมให้สินเชื่อมีสิทธิที่จะเลือกดำเนินการวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้คือ

9.1 ในกรณีที่หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อถึงกำหนดชำระแล้ว ผู้ร่วมให้สินเชื่อก็มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจแห่งการจำนอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289

9.2 แม้ว่าผู้ร่วมให้สินเชื่อจะมีได้ใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 สิทธิของผู้ร่วมให้สินเชื่อที่มีอยู่เหนือทรัพย์จำนองก็มีเสียไป เนื่องจากการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น ย่อมไม่กระทบถึงสิทธิของผู้รับจำนองซึ่งอาจร้องขอให้บังคับเหนือทรัพย์จำนองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 ซึ่งมีผลให้ผู้ซื้อทรัพย์ต้องได้ทรัพย์ไปโดยติดภาระจำนอง

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อเลือกใช้สิทธิตามข้อ 9.1 และข้อ 9.2 โดยไม่พร้อมเพรียงกัน เช่น ในกรณีที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามข้อ 9.1 ก็จะมีผลให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น ๆ มีสิทธิที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามไปด้วย แม้ว่าหนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น ๆ นั้นจะยังไม่ถึงกำหนดชำระเนื่องจากการใช้สิทธิตามข้อ 9.1 ก็เป็นการบังคับจำนองโดยวิธีพิเศษวิธีหนึ่ง ซึ่งเมื่อศาลอนุญาตตามคำร้องขอแล้ว ทรัพย์จำนองก็จะถูกขายโดยปลอดจำนอง และมีผลให้การจำนองระงับสิ้นไป กรณีจึงเป็นการที่ลูกหนี้ได้ทำลายหรือทำให้ลดน้อยถอยลงซึ่งประกันอันได้ให้ไว้ อันมีผลให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่นใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ได้ โดยเหตุผลเช่นเดียวกันที่กล่าวมาแล้วในข้อ 8.

10. สำหรับการขอรับชำระหนี้สำหรับการออกหนังสือค้ำประกันที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากในระหว่างที่หนังสือค้ำประกันยังไม่ถึงกำหนดชำระนั้น ผู้กู้ยังไม่ยื่นต่อผู้ร่วมให้สินเชื่อ เนื่องจากหนี้ที่ผู้กู้มีต่อผู้ร่วมให้สินเชื่อในกรณีการใช้

วงเงินค่าประกันนั้น เป็นหนี้ที่มีเงื่อนไข ดังนั้น ในระหว่างที่เงื่อนไขยังไม่สำเร็จ ผู้กู้ก็ไม่มีหนี้ต่อผู้ร่วมให้สินเชื่อ ซึ่งหากผู้ร่วมให้สินเชื่อถูกเรียกร้องให้รับผิดชอบหนังสือค่าประกันภายหลัง จากที่มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองแล้ว ก็ต้องถือว่าหนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อ เป็นหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน

ส่วนที่ 2: ข้อเสนอแนะ

แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งจะมีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอกมิให้ถูกกระทบกระเทือนจากการบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 และมาตรา 289 ก็ตาม แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่า บทบัญญัติทั้งสองมาตรานั้น ยังมีข้อความไม่ชัดเจน และบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาในการที่ผู้รับจำนองจะเลือกใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งทั้งสองมาตรา จึงสมควรให้มีการกำหนดขอบเขตการใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งทั้งสองมาตราให้ชัดเจนขึ้น

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาข้อโต้แย้งที่อาจจะเกิดขึ้นจากการบังคับจำนองและบังคับคดีต่อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนไว้ เป็นประกันหนี้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายร่วมกันในลำดับเดียวกัน ผู้เขียนขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1. การบังคับจำนองต่อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนไว้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายร่วมกันในลำดับเดียวกันนั้น ควรจะกระทำโดยพร้อมเพรียงกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้สิทธิฟ้องบังคับจำนองตาม ปพพ. มาตรา 728 หรือจะเป็นการใช้สิทธิบังคับจำนองโดยวิธีพิเศษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ซึ่งประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการใช้สิทธิบังคับจำนองทั้ง 2 วิธี ก็คือ การที่หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายถึงกำหนดชำระไม่พร้อมกัน ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า แม้หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายจะถึงกำหนดชำระไม่พร้อมกัน แต่หากผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งใช้สิทธิบังคับจำนอง ก็จะมีผลให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่นอ้างเหตุแห่งการที่ผู้กู้ไม่อาจถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาต่อไปตาม ปพพ. มาตรา 193 บังคับให้ผู้กู้ชำระหนี้ก่อนครบกำหนดชำระได้ และมีสิทธิที่จะบังคับจำนองได้เช่นเดียวกัน แต่การแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากจะอ้างหลักกฎหมายตาม ปพพ. มาตรา 193 ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็อาจกระทำได้โดยอาศัยข้อสัญญาที่ทำขึ้นในระหว่างผู้กู้และผู้ร่วมให้สินเชื่อ หรือในบางกรณีก็เป็นสัญญาที่ทำขึ้นในระหว่างผู้ร่วมให้สินเชื่อด้วยกันเอง อันได้แก่ข้อสัญญาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ข้อสัญญาระหว่างผู้กู้และผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายว่า ในกรณีที่ผู้กู้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขในการใช้วงเงินสินเชื่อไม่ว่าประเภทหนึ่งประเภทใด และไม่ว่าจะเป็นการผิดเงื่อนไขกับผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดก็ตาม ผู้กู้ยินยอมสละประโยชน์แห่งเงื่อนไข และตกลงให้ถือว่าหน้าที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายเป็นอันถึงกำหนดชำระทันที

1.2 ข้อสัญญาระหว่างผู้ร่วมให้สินเชื่อด้วยกันเองที่ว่า ในการใช้สิทธิบังคับจำนวนนั้น ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายจะต้องขอความเห็นชอบจากผู้ร่วมให้สินเชื่อฝ่ายข้างมาก และจะต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมติของผู้ร่วมให้สินเชื่อฝ่ายข้างมาก เช่น ในกรณีที่มิตินี้บังคับจำนวนร่วมกัน ผู้ร่วมให้สินเชื่อก็จะต้องใช้สิทธิฟ้องบังคับจำนวนร่วมกัน หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่สามัญ เป็นผู้ฟ้องบังคับชำระหนี้และนายคดีทรัพย์จำนวนออกขายทอดตลาด ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายก็ต้องร่วมกันใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289

1.3 ในกรณีที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมติของผู้ร่วมให้สินเชื่อฝ่ายข้างมากแล้ว หากมีข้อขัดข้องเกิดขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นข้อขัดข้องทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติ อันเป็นเหตุให้ผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายไม่ได้รับชำระหนี้จากทรัพย์จำนวนเต็มตามสิทธิของตนแล้ว ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายก็ต้องมีส่วนร่วมในความเสียหายดังกล่าวด้วย โดยนำเงินที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายได้รับมาจากการบังคับจำนวน ไม่ว่าผู้ร่วมให้สินเชื่อแต่ละรายจะได้มาเป็นจำนวนมากน้อยแตกต่างกันเท่าใดก็ตาม มารวมกันเป็นก้อนเดียวกัน และจัดสรรให้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายใหม่ตามหลักการที่ได้ตกลงกันไว้ ซึ่งอาจจะแบ่งโดยอิงตามสัดส่วนของวงเงินสินเชื่อ หรือสัดส่วนภาระหนี้ที่เกิดจากการใช้วงเงินสินเชื่อก็ได้

2. ในการใช้สิทธิฟ้องบังคับจำนวนหรือบังคับคดีต่อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จำนวนไว้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายร่วมกันในลำดับเดียวกันนั้น ผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายควรจะทำโดยสุจริต ตามหลักกฎหมายใน ปพพ. มาตรา 5 ซึ่งกำหนดว่า ในการใช้สิทธิแห่งตน บุคคลทุกคนต้องกระทำโดยสุจริต และแม้จะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายควบคุมการใช้สิทธิบังคับจำนวนในระหว่างผู้รับจำนวนในลำดับเดียวกัน เช่นเดียวกับกรณีของ ปพพ. มาตรา 731 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ควบคุมการใช้สิทธิบังคับจำนวนในระหว่างผู้รับจำนวนคนละลำดับก็ตาม แต่ก็สามารถ

นำหลักกฎหมายที่มีอยู่ใน ปพพ. มาตรา 5 และ ปพพ. มาตรา 421 ซึ่งเป็นหลักของ ปพพ. มาตรา 731 มาใช้บังคับได้ โดยยึดหลักที่ว่า บุคคลต้องกระทำการโดยสุจริต และการใช้สิทธิของตนต้องไม่เป็นที่เสียหายแก่ผู้อื่น

ดังนั้น หากผู้ร่วมให้สินเชื่อรายใดรายหนึ่งใช้สิทธิบังคับจำหน่ายโดยไม่สุจริต และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่น ผู้ร่วมให้สินเชื่อรายนั้นก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น ในกรณีที่มติของผู้ร่วมให้สินเชื่อฝ่ายข้างมากให้ใช้สิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 ในคดีที่เจ้าหน้าที่สามัญฟ้องบังคับชำระหนี้ และนายยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาด หากผู้ร่วมให้สินเชื่อรายหนึ่งไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นเหตุให้ไม่ได้รับเงินส่วนแบ่งจากการขายทอดตลาดแล้ว ก็จะเข้ามาใช้สิทธิเฉลี่ยหลักประกันกับผู้ร่วมให้สินเชื่อรายอื่นไม่ได้ รวมทั้งจะต้องชดใช้เงินส่วนที่ขาดไปอีกด้วย

3. ในกรณีที่มีการให้สินเชื่อประเภทที่เป็นภาระผูกพัน ซึ่งมีผลให้หนี้ที่ผู้กู้มีอยู่กับผู้ร่วมให้สินเชื่อ เป็นหนี้ที่มีเงื่อนไขและไม่สามารถนำภาระผูกพันดังกล่าวมาขอรับชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนองนั้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ดังนี้

3.1 ในการให้สินเชื่อประเภทที่เป็นภาระผูกพัน ผู้ร่วมให้สินเชื่อควรต่อรองให้ผู้กู้จัดหาหลักประกันมามอบให้แก่ผู้ร่วมให้สินเชื่อ เป็นกรณีพิเศษต่างหากจากหลักประกันที่เป็นการจำนอง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ร่วมให้สินเชื่อจะต้องให้สินเชื่อที่มีภาระผูกพันเป็นเวลานาน และไม่อาจเพิกถอนได้

3.2 ในกรณีที่มีความจำเป็น เนื่องจากผู้กู้ไม่มีหลักประกันประเภทอื่นแล้ว ผู้ร่วมให้สินเชื่อก็จะต้องมีสัญญาต่อกันว่า ผู้ร่วมให้สินเชื่อจะไม่ใช้สิทธิฟ้องบังคับจำหน่ายผู้ร่วมให้สินเชื่อทุกรายจะหมดภาระผูกพันแล้ว หรือจนกว่าเงื่อนไขสำเร็จและเกิดมีหนี้ระหว่างผู้กู้และผู้ร่วมให้สินเชื่อขึ้นแล้ว